

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U CRIKVENICI
Stalna služba u Krku
Bodulska 2/d, Krk

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Crikvenici, Stalna služba u Krku, po sutkinji Katji Bajčić, u pravnoj stvari tužitelja 1. Branka Maroslavca, OIB: 26785379867, Kraljevica, Veli dol 114B, 2. Ivone Maroslavac, OIB: 40679801366, Kraljevica, Veli dol 114B, i 3. Kristine Močilac, OIB: 97763384943, Kraljevica, Podfara 6, zastupane po punomoćniku Radovanu Periću, odvjetniku u Bakru, protiv tuženika Raiffeisenbank St. Stefan-Jagerberg-Wolfsberg eGen, Mureckerstrasse 23, A-8083, St. Stefan im Rosental, R. Austrija, OIB: 11609308792, zastupanog po punomoćnicima iz OD Remenar & Remenar, odvjetnicima u Zagrebu, radi ništetnosti, nakon održane glavne rasprave zaključene 21. rujna 2026. u prisutnosti punomoćnika trećetužiteljice i punomoćnika tuženika, 7. listopada 2026.

p r e s u d i o j e

I Odbija se tužbeni zahtjev koji glasi:

"1 Utvrđuje se da je ništetan ugovor o jednokratnom kreditu, br. računa 531.871, od 29.05.2007., sklopljen između tuženika RAIFFEISENBANK ST.STEFAN – JAGERBERG – WOLFSBERG eGen, Murecker str. 23, 8083 Sankt Stefan im Rosental, Austria, OIB 11609308792 kao zajmodavca i 1. – tužitelja BRANKO MAROSLAVAC, OIB 40679801366, Križišće, Veli Dol 114, i 2. – IVONA MAROSLAVAC, OIB 97763384943, Križišće, Veli dol 114, kao zajmoprimaca, te se utvrđuje da je ništetno i očitovanje koje se temelji na tom ugovoru, i to očitovanje sastavljeno dana 01.06.2007. po javnom bilježniku Branku Jakiću iz Zagreba, Zelinska 3, posl. br. OU-576/2007.

2. Tuženik je dužan trpjeti da se temeljem ove presude izvrši brisanje prava zaloge upisano u dana 04.06.2007., pod brojem Z-9495/07, u zemljišnim knjigama Općinskog suda u Rijeci, Zemljišnoknjižnog odjela Rijeka, na temelju očitovanja od 01. lipnja 2007., za iznos kredita od 55.000,00 EUR, te za iznos pripadajućih naknada, kamata i troškova ovrhe u korist RAIFFEISENBANK ST. STEFAN – JAGERBERG – WOLFSBERG, REGISTRIERTE GENOSSENSCHAFT MIT BESCHRANKTER –

HAFTUNG, na k.č.br. 2063/1, kuća br. 119 i dvorište, površine 35 čhv, upisanoj u zk.ul. 1800 k.o. Dol.

3. Nalaže se tuženiku da naknadi parnični trošak tužiteljima sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od dana donošenja ove presude pa do isplate po stopi koja se određuje sukladno članku 29. stavku 2. Zakona o obveznim odnosima, u roku od 15 dana."

II Nalaže se tužiteljima 1. Branku Maroslavcu, OIB: 26785379867, Kraljevica, Veli dol 114B, 2. Ivoni Maroslavac, OIB: 40679801366, Kraljevica, Veli dol 114B, i 3. Kristini Močilac, OIB: 97763384943, Kraljevica, Podfara 6, da tuženiku Raiffeisenbank St. Stefan-Jagerberg-Wolfsberg eGen, Mureckerstrasse 23, A-8083, St. Stefan im Rosental, R. Austrija, OIB: 11609308792, naknade trošak parničnog postupka u iznosu 15.217,90 EUR, u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužitelji su 4. listopada 2017. godine podnijeli tužbu radi utvrđenja ništetnosti ugovora o kreditu br. 531.871 zaključenog između tužitelja Branka i Ivone Maroslavac kao zajmoprimatelja te tuženika kao vjerovnika i očitovanja od 1. lipnja 2006. godine potpisanog od strane založnog dužnika Marije Dišković sastavljenog kod javnog bilježnika Branka Jakića iz Zagreba. Prema navodima tužitelja, iako je na ugovoru naznačeno da je isti zaključen 29. svibnja 2007. godine, zapravo je zaključen 1. lipnja 2007. godine. I ugovor i očitovanje su sklopljeni pred javnim bilježnikom u Zagrebu na način da su tužitelji potpisali navedene isprave kod javnog bilježnika koji je imao specijalnu punomoć za zastupanje tuženika. Riječ je dakle o ugovorima zaključenima u R. Hrvatskoj te se na iste ima primijeniti hrvatsko pravo. Cjelokupni postupak odobravanja kredita i posredovanje od strane Dragane Colina vršilo se na području R. Hrvatske. Nesporno je da tuženik u vrijeme zaključenja ugovora nije imao ovlasti baviti se kreditnim poslovanjem na području R. Hrvatske, što proizlazi i iz potvrde Hrvatske narodne banke dostavljene uz tužbu. S obzirom na navedeno, a pozivom na odredbu čl. 3. st. 1. Zakona o ništetnosti ugovora o kreditu s međunarodnim obilježjima sklopljenih u Republici Hrvatskoj s neovlaštenim vjerovnikom, predmetni su ugovori ništavi i ne proizvode pravni učinak.

2. Tuženik je u odgovoru na tužbu od 30. siječnja 2019. godine prije upuštanja u raspravljanje o glavnoj stvari istaknuo prigovor primjene hrvatskog prava. Naime, sastavni dio zaključenih ugovora predstavljaju i Opći uvjeti poslovanja tuženika, a kojima je u toč. 20 određeno da se na sve pravne odnose tužitelja i tuženika, pa tako i na predmetne ugovore, primjenjuje austrijsko pravo. Čak da i ne postoji sporazum o primjeni austrijskog prava, isto se ima primijeniti imajući u vidu da je kreditni posao realiziran preko austrijske institucije i cjelokupna se obrada kredita odvijala u R. Austriji gdje su sastavljeni svi obrasci i gdje su isplaćena kreditna sredstva. Nadalje, tužitelji da svoj tužbeni zahtjev temelje na Zakonu o ništetnosti ugovora o kreditu s međunarodnim obilježjima sklopljenih u Republici Hrvatskoj s neovlaštenim vjerovnikom, a koji da je protivan Ugovoru o funkcioniranju Europske unije o čemu da se već očitovala Europska komisija u predmetu C-630/17. Kako je sud dužan izravno primijeniti pravo Europske unije, nema mjesta primjeni Zakona na koji se pozivaju tužitelji. Osim toga, tuženik ističe da nema mjesta primjeni Zakona jer se isti odnosi na

ugovore o kreditu s međunarodnim obilježjem zaključene u R. Hrvatskoj, a predmetni su ugovori zaključeni u R. Austriji. Tuženik nikada nije nudio usluge na području R. Hrvatske, već se cjelokupna obrada kredita – od provjere kreditnih zahtjeva do isplate – vršila u R. Austriji. Tuženik nije pružao usluge u R. Hrvatskoj putem posrednika niti je ikada imao sklopljen ugovor o pružanju posredničkih usluga s bilo kojom osobom na području R. Hrvatske. Dragana Colina nije bila posrednik, već zaposlenik tuženika. Ugovori su zaključeni u R. Austriji, kako je to na istima i naznačeno. Čak da su ga tužitelji i potpisali u R. Hrvatskoj, što se osporava, nesporno je da su ga zastupnici tuženika potpisali u R. Austriji i da se primjenom čl. 252. st. 2. Zakona o obveznim odnosima ima smatrati da je ugovor sklopljen u mjestu gdje je ponuditelj imao svoje sjedište u trenutku davanja ponude. Zaključenje ugovora o kreditu sa stranim institucijama hrvatskim državljanima nije bilo zabranjeno niti Zakonom o deviznom poslovanju niti Zakonom o bankama. Ni tužitelji ni tuženik nisu bili dužni ishoditi bilo kakvo odobrenje za zaključenje predmetnih ugovora. Čak da je i postojala takva obveza tuženika, ugovor se ne bi mogao utvrditi ništetnim jer odredba čl. 322. st. 2. Zakona o obveznim odnosima propisuje da je ugovor valjan ako je sklapanje određenog ugovora zabranjeno samo jednoj strani, a stranka koja je povrijedila zabranu snosit će određene posljedice. Slijedom svega navedenog, predlaže se odbiti tužbeni zahtjev u cijelosti.

3. Tužitelji su u očitovanju na odgovor na tužbu opetovano istaknuli da su ugovori zaključeni u R. Hrvatskoj jer su potpisani u Zagrebu te da tuženik nije imao odobrenje za pružanje usluga u R. Hrvatskoj pa se ima tretirati neovlaštenim vjerovnikom. Ugovori su ništetni pozivom na Zakon o ništetnosti koji u čl. 3. propisuje da su ugovori o kreditu s međunarodnim obilježjima sklopljeni u R. Hrvatskoj između dužnika i neovlaštenih vjerovnika ništetni te pozivom na čl. 19.j st. 1. Zakona o potrošačkom kreditiranju koji propisuje da je ugovor ništetan ako je ugovor o kreditu sklopio vjerovnik, odnosno kreditni posrednik koji nema odobrenje za pružanje usluga potrošačkog kreditiranja, odnosno za posredovanje pri potrošačkom kreditiranju. S tim u vezi, tužitelji su u podnesku od 8. svibnja 2019. godine predložili da sud izvede dokaze na okolnost da je predmetni ugovor o kreditu potrošački, odnosno da su sredstva iz istoga utrošena za otplatu postojećeg kredita i uređenje kuće koja služi za stanovanje, a ne pružanje usluge smještaja turista.

3.1. Istim podneskom od 8. svibnja 2019. godine, prije zaključenja prethodnog postupka, izvršena je preinaka tužbenog zahtjeva (list 245-246 spisa) na način kako je to navedeno u toč. I. izreke presude.

4. Na ročištu za glavnu raspravu 12. listopada 2020. godine saslušani su tužitelji Branko i Ivona Maroslavac te zakonski zastupnik tuženika Gunter Enderle, nakon čega je na ročištu 9. ožujka 2022. godine zaključena glavna rasprava te je presudom od 9. ožujka 2022. godine odbijen tužbeni zahtjev.

4.1. Nakon objave presude, postupak je prekinut uslijed smrti tužiteljice Marije Dišković te je isti nastavljen rješenjem od 7. prosinca 2022. godine kada je na preuzimanje postupka pozvana njezina nasljednica Kristina Močilac.

4.2. Povodom žalbe tužitelja, rješenjem Županijskog suda u Zadru posl. br. GŽ-67/2023 od 18. travnja 2023. godine, prvostupanjska presuda je ukinuta zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka jer je prvostupanjski sud u presudi odlučio o

tužbenom zahtjevu iz tužbe od 4. listopada 2017. godine, a ne o preinačenom tužbenom zahtjevu iz podneska od 8. svibnja 2019. godine. S obzirom da je presudom odlučeno o nečem drugom, a ne o onome što je tužbenim zahtjevom traženo, presuda je ukinuta te je predmet vraćen na ponovno suđenje.

5. U ponovljenom postupku na ročištu održanom 21. rujna 2026. godine saslušana je tužiteljica Kristina Močilac, pravna sljednica pok. Marije Dišković, nakon čega je odlučeno da se neće provoditi daljnji dokazi te je zaključena glavna rasprava.

6. U smislu čl. 8. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine 53/91, 91/92, 119/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 55/09, i 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19 i 80/22, 114/22, 155/23, dalje: ZPP) sud je savjesnom i brižljivom ocjenom svakog dokaza posebno i svih dokaza zajedno, na temelju rezultata cjelokupnog postupka, utvrdio tužbeni zahtjev neosnovanim.

7. Branko Maroslavac i Ivona Maroslavac u svojstvu zajmoprimaca i tuženik u svojstvu vjerovnika zaključili su Ugovor o jednokratnom kreditu br. računa 531.871. (list 11-12 spisa). Predmet Ugovora o kreditu bio je iznos od 55.000,00 EUR s pripadajućim kamatama, detaljno pojašnjenima u toč. A Ugovora. U Ugovoru su kao mjesto i datum zaključenja istoga naznačeni "St. Stefan i. R., dne 29.05.2007."

7.1. Ugovor o jamstvu vezan uz dužnički odnos Branka i Ivone Maroslavac, zaključen je između Marije Dišković kao jamca i tuženika kao kreditora. U Ugovoru o jamstvu su, isto kao i u Ugovoru o kreditu, kao mjesto i datum zaključenja istoga naznačeni "St. Stefan i. R., 29.05.2007" (list 13-14 spisa).

Osim Ugovora o jamstvu, Marija Dišković je potpisala i Očitovanje od 1. lipnja 2007. godine (list 7-10 spisa) sastavljeno kod javnog bilježnika Branka Jakića, a kojim Očitovanjem je Marija Dišković dala suglasnost na uknjižbu založnog prava na nekretnini upisanoj u zk.ul. 1800 k.o. Dol, radi osiguranja potraživanja prema Branku i Ivoni Maroslavac temeljem Ugovora o jednokratnom kreditu broj računa 531.871.

8. Branko Maroslavac je u svom iskazu (list 283-286 spisa) naveo da su on i supruga Ivona Maroslavac slučajno sreli Snježanu Kos, posrednicu tuženika, koju su poznavali već od ranije. Ona im je objasnila da tuženik daje povoljne kredite te su pristali da ona sredi papire vezane uz kredit i odradi posao s tuženikom za njih. Sa Snježanom se nisu našli u uredu, već u kafiću u Rijeci, a nakon par dana ih je nazvala i rekla da moraju otići u Zagreb potpisati ugovore. Tužitelj ne zna zašto su morali ići kod tog određenog javnog bilježnika u Zagrebu, Snježana Kos im je rekla da je tako dogovoreno. Snježani su predali papire o nekretnini Marije Dišković, a potvrde o visini primanja ih nije tražila. Javni bilježnik u Zagrebu im je dao potpisati ugovore, a isti su od strane tuženika već bili potpisani. Očitovanje da je potpisao tužitelj. Tužitelji da nisu išli u Austriju potpisati ugovore, već su u Austriju išli samo po novce. Tužiteljima prije potpisa ugovora nisu predani opći uvjeti poslovanja tuženika, otplatni plan, brošure niti ikakve isprave o uvjetima povrata kredita, sve im je samo usmeno pojasnila Snježana Kos. Iako je dogovoren kredit u iznosu od 55.000,00 EUR, u Austriji im je u gotovini predan iznos od 40.000,00 EUR, rečeno im je da su od ostatka isplaćene provizije. Tužitelj i supruga su plaćali rate kredita, ali su im dolazile uplatnice na sve veće iznose pa su kontaktirali Snježanu koja im je savetovala da prestanu plaćati dok ne vide "što će biti s kreditom". Novac od kredita je utrošen za adaptaciju kuće u kojoj žive on i

supruga, na adresi Križišće, Veli dol 114. Tužitelj nikada nije vidio zakonskog zastupnika tuženika, razgovarao je samo sa Snježanom i Draganom Colina, zaposlenicom tuženika. Tužitelj sa Snježanom Kos nije potpisao nikakav ugovor o posredovanju, rekla je njemu i supruzi da ima povoljne ponude za kredit i oni su na to pristali. Nije im pokazala nikakvu ispravu koja bi ju povezivala s tuženikom, niti im je unaprijed rekla koliko će iznositi njezina provizija. Kod isplate novca bili su dovedeni pred gotov čin. Prije potpisivanja je letimično pročitao ugovor, u njemu je sve lijepo pisalo, ali kod isplate rata sve je bilo drugačije, kamata je dizana svaki mjesec.

8.1. S obzirom na iskaz tužitelja da je njemu i supruzi isplaćen samo iznos od 40.000,00 EUR, tuženik je u spis dostavio potvrde o isplati iznosa od 40.000,00 EUR, 9.310,00 EUR i 2.750,00 EUR (list 290-295 spisa). Tužitelj je u odnosu na dostavljenu potvrdu o isplati iznosa od 9.310,00 EUR iskazao da istu prvi put vidi i da se ne može očitovati je li ju potpisao.

9. Ivona Maroslavac (list 286-287 spisa) se pridružila iskazu svog supruga Branka Maroslavca. U Austriji da su ona i suprug bili samo jednom i tada im je isplaćen iznos od 40.000,00 EUR. Ne može potvrditi je li potpisala potvrde o isplati koje je dostavio tuženik. Snježana Kos im nije dala nikakve papire od tuženika, ni otplatni plan ni opće uvjete poslovanja tuženika, a oni su njoj dali samo papire od kuće i punomoć od mame Marije Dišković. Ne sjeća se koje papire je dobila prilikom dolaska u Austriju. Kredit su ishodili za obnovu obiteljske kuće u Križišću.

10. Tužiteljica Marija Dišković nije saslušana jer je u vrijeme saslušanja parničnih stranaka ista imala više od 80 godina i pretrpjela je moždani udar pa su tužitelji na ročištu 12. listopada 2020. godine odustali od njezina saslušanja.

11. Zakonski zastupnik tuženika Gunter Enderle (list 287-289 spisa) svoja saznanja o zaključenju ugovora o kreditu s tužiteljima crpi samo iz isprava i razgovora sa suradnicima koji su u to vrijeme bili zaposlenici tuženika. Snježana Kos nije bila posrednik tuženika. Tuženik je banka koja djeluje isključivo na području R. Austrije, ali zaključivali su ugovore i s državljanima R. Slovenije, Hrvatske, Njemačke i Mađarske. Tuženik nije imao poslovnicu u R. Hrvatskoj. Dragana Colina je bila zaposlenik tuženika. Tužitelji su sami platili proviziju Snježani Kos iz svojih sredstava. Postupak odobravanja kredita je standardiziran i svaki klijent prilikom potpisivanja dobiva otplatni plan i opće uvjete poslovanja na svojem jeziku, u konkretnom slučaju hrvatskom, a što potvrđuje potpisom ugovora. Postupak je sljedeći – nakon što banka zaprimi zahtjev za kredit, odredi se referent koji prikuplja i obrađuje dokumentaciju za obradu kredita – podatke o prihodima klijenta, imovinu kojom će klijent jamčiti, otplatni plani sl. Po odobravanju kredita, banka stupa u kontakt s klijentima koji potom dolaze u Austriju na potpis ugovora. Dokumentacija se tada predaje klijentima i upućuje ih se k javnom bilježniku u Hrvatsku radi upisa založnog prava. Kada banka dobije dokaz da je založno pravo upisano, vrši se isplata kredita po izboru klijenta – u gotovini ili doznakom na račun. U odnosu na mjesto potpisa ugovora, zakonski zastupnik je iskazao da su na ugovoru naznačeni mjesto i datum potpisa i nema razloga vjerovati da bi datum i mjesto bili pogrešno navedeni. Tužiteljima da je isplaćen cjelokupni ugovoreni iznos, što je utvrdio uvidom u isplatnice predane u spis. Proviziju Snježani Kos su platili sami tužitelji na način da su sa svojeg računa podignuli iznos od 2.750,00 EUR. Tuženik u R. Austriji ima status banke i po austrijskom pravu može odobravati kredite stranim državljanima.

12. Kristina Močilac, kao nasljednica pok. Marije Dišković, iskazala je (list 696 spisa) da nema saznanja o zaključenju predmetnih ugovora. Može samo potvrditi da je njezina majka u to vrijeme bila bolesna jer je pretrpjela moždani udar i sigurno nije išla ni u R. Austriju ni u Zagreb potpisivati nikakve ugovore.

13. Sud je po provedenom saslušanju tužiteljice Kristine Močilac, a cijeneći utvrđeno činjenično stanje i primjenjivo materijalno pravo, odlučio da se neće provoditi daljnji dokazi predloženi po tužiteljici.

13.1. Tužitelji su tako opetovano predlagali saslušanje svjedokinje Dragane Colina čija adresa je sudu nepoznata. Naime, sud je još na ročištu 14. svibnja 2019. godine obvezao tužitelje na dostavu adrese navedene svjedokinje. Tužitelji su potom podneskom od 15. studenog 2019. godine izvijestili sud da nisu mogli utvrditi adresu svjedokinje, ali da će ju pokušati utvrditi putem poznanika u čijem je predmetu ona ranije svjedočila. Tužitelji nisu dostavili točnu adresu svjedokinje tijekom cijelog trajanja postupka te je sud na ročištu 29. travnja 2026. godine prihvatio prijedlog da se istu pozove putem tuženika. Kako ni takva dostava nije uspjela jer svjedokinja, prema ranijim navodima saslušanih parničnih stranaka, više ni nije zaposlenik tuženika, tužitelji su ponovno predložili da im sud omogući dostavu njezine adrese. Međutim, budući je sud na dostavu adrese Dragane Colina tužitelje obvezao još u svibnju 2019. godine, a tužitelji ju nisu uspjeli pribaviti do rujna 2026. godine, pri čemu je sam tužitelj iskazao da je čuo da se svjedokinja preselila u Australiju, udovoljavanje prijedlogu tužitelja dovelo bi do dodatnog odugovlačenja postupka što je protivno odredbi čl. 10. ZPP-a prema kojoj sud, stranke i drugi sudionici moraju nastojati da se postupak provede bez odugovlačenja, u razumnom roku i sa što manje troškova. Iz istog razloga odugovlačenja postupka sud nije proveo ni dokazni prijedlog da se izvrši upit je li ugovor o kreditu koji je predmetom postupka registriran kod nadležnih financijskih vlasti u R. Austriji. Sud je stoga na ročištu održanom 21. rujna 2026. godine odlučio da se neće provoditi daljnji dokazi zaključivši da je činjenično stanje dovoljno utvrđeno i da izvođenje predloženih dokaza ne bi dovelo do drugačije odluke suda, sve imajući u vidu odredbe primjenjivog mjerodavnog prava koje će u nastavku biti detaljno obrazloženo.

14. Tužitelji su na ročištu 12. listopada 2020. godine osporili autentičnost potpisa na ugovoru o jednokratnom kreditu i ugovoru o jamstvu, ali u tom smjeru nisu predložili izvođenje nikakvih dokaza, kao primjerice grafološkog vještačenja. Sud je toč. II. raspravnog zapisnika od 12. listopada 2020. godine naložio tužiteljima da u roku od 15 dana obrazlože istaknuti prigovor autentičnosti potpisa, ali tužitelji do zaključenja glavne rasprave nisu postupili po nalogu suda. Osim toga, prethodni postupak je zaključen još na ročištu 14. svibnja 2019. godine, a tužitelji do tada nisu iznijeli niti činjenicu osporavanja potpisa niti su predložili kakve dokaze na te okolnosti, a prema mišljenju suda nije riječ o činjenicama koje su im bile nepoznate u vrijeme podnošenja tužbe, odnosno prije zaključenja prethodnog postupka.

14.1. Također, tužitelji nisu dokazali navode da bi im bio isplaćen samo iznos od 40.000,00 EUR umjesto ugovorenih 55.000,00 EUR, posebice kada iz potvrda o isplati priležećih spisu proizlazi drugačije. Osim toga, čak da je tužiteljima i isplaćen manji iznos od ugovorenog, isto ne bi bio razlog ništetnosti ugovora, već bi se radilo o djelomičnom ispunjenju ugovora te bi tužitelji svoja prava bili ovlašteni ostvarivati po drugoj pravnoj osnovi.

15. Sud je od Ministarstva unutarnjih poslova, Policijske uprave Primorsko-goranske, Sektora za granicu, zatražio podatke o tome je li za tužitelje u razdoblju od 25. svibnja 2007. do 30. lipnja 2007. godine evidentiran prelazak državne granice, i na kojim točno graničnim prijelazima. Iz dopisa od 31. prosinca 2020. godine proizlazi da za tužitelje u traženom razdoblju nisu evidentirani prelasci državne granice, pri čemu je napomenuto da se podaci prikupljaju putem tehničkim uređaja te ne mogu u potpunosti jamčiti za njihovu točnost.

16. Nesporno je da je tuženik kreditna institucija sa sjedištem u R. Austriji, da su tužitelji, odnosno potpisnici ugovora, hrvatski državljani i da je u ugovoru o kreditu i ugovoru o jamstvu navedeno da su zaključeni u mjestu St. Stefan i R.

16.1. Sporno je prvenstveno koje se pravo ima primijeniti kao mjerodavno – austrijsko ili hrvatsko te koje se mjesto ima smatrati mjestom zaključenja ugovora – St. Stefan i. R. ili Zagreb.

17. U odnosu na primjenu mjerodavnog prava, iznosi se sljedeće.

17.1. Prema stavu ovoga suda, u konkretnom se slučaju ima primijeniti hrvatsko pravo neovisno o tome što je općim uvjetima poslovanja tuženika propisano da se na pravni posao među strankama primjenjuje austrijsko pravo. To stoga što je riječ o odredbi općih uvjeta koje je tuženik sam sastavio i o kojoj se nije pojedinačno raspravljalo, odnosno tužitelj nije mogao utjecati na njezin sadržaj. U skladu s tumačenjem Suda Europske unije u presudi C - 821/2021 od 14. rujna 2023., Club La Costa i dr., toč. 69. do 74. i tamo citiranoj praksi tog Suda, valja navesti da se u poglavlju II. Uredbe Rim I predviđaju jedinstvena pravila kojima se utvrđuje načelo prema kojem se prednost daje volji stranaka. U tom pogledu, u skladu s općim pravilom iz čl. 3. Uredbe Rim I, na ugovor se primjenjuje pravo koje su stranke izabrale. Međutim, stavkom 1. tog članka zahtijeva se da izbor bude izričit ili da jasno proizlazi iz odredaba ugovora ili okolnosti slučaja. Kada je riječ o odredbama o izboru mjerodavnog prava, potrošač uživa posebnu zaštitu uspostavljenu Direktivom Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima (dalje: Direktiva 93/13/EEZ), koja se temelji na zamisli da se potrošač nalazi u slabijem položaju u odnosu na poslovni subjekt, kako u pogledu pregovaračke snage tako i u pogledu razine obaviještenosti, odnosno u položaju koji vodi do pristanka na uvjete koje je poslovni subjekt prethodno sastavio, bez mogućnosti utjecaja na njihov sadržaj. U tom je kontekstu Sud Europske unije već presudio da je odredba o izboru mjerodavnog prava - koja je sadržana u općim uvjetima pružatelja usluge i o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori, prema kojoj se na ugovor o kojem je riječ primjenjuje pravo države članice u kojoj je sjedište dotičnog poduzetnika - nepoštena odredba u smislu čl. 3. st. 1. Direktive 93/13/EEZ zato što se njome potrošača o kojem je riječ dovodi u zabludu jer kod njega ostavlja dojam da se na taj ugovor primjenjuje samo to pravo, a da ga se ne obavještava o činjenici da na temelju čl. 6. st. 2. Uredbe Rim I. uživa i zaštitu koju mu osiguravaju prisilne odredbe prava koje bi bilo mjerodavno u nedostatku te odredbe (presuda Verein für Konsumenten-information, C 191/15 od 28. srpnja 2016.), tj. prava one države u kojoj ima uobičajeno boravište. Zbog toga ugovorna odredba o primjeni austrijskog prava ne može imati učinak prema tužiteljima, pa je sukladno čl. 6. st. 1. Uredbe Rim I za predmetni ugovor mjerodavno hrvatsko pravo.

18. S obzirom na utvrđenje o primjeni hrvatskog prava, mjesto zaključenja ugovora ima se odrediti prema odredbi čl. 252. st. 1. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05, dalje: ZOO) koji je bio na snazi u vrijeme zaključenja ugovora 2007. godine, a prema kojem se smatra da je ugovor sklopljen u mjestu u kojem je ponuditelj imao svoje sjedište, odnosno prebivalište u trenutku davanja ponude. Nesporno je da tuženik ima sjedište u R. Austriji, u mjestu koje je u ugovorima i naznačeno kao mjesto zaključenja istih. Stoga se kao mjesto zaključenja ugovora o konkretnom slučaju ima smatrati R. Austrija, St. Stefan i. R, kao mjesto sjedišta tuženika kao ponuditelja. Stoga nije od značaja što u razdoblju zaključenja ugovora nije evidentiran prelazak granice tužitelja, posebno cijeneći navode nadležnog tijela da ne mogu jamčiti za točnost prikupljenih podataka.

19. Tužbeni zahtjev temelji se prvenstveno na čl. 3. st. 1. Zakona o ništetnosti ugovora o kreditu s međunarodnim obilježjima sklopljenih u Republici Hrvatskoj s neovlaštenim vjerovnikom (Narodne novine 72/17, dalje: Zakon o ništetnosti).

19.1. Međutim, navedeni Zakon o ništetnosti je ukinut za vrijeme trajanja ovog postupka, i to odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske broj U-I-3678/2017 od 3. studenog 2020. godine. Naime, Sud Europske unije je 14. veljače 2019. godine objavio presudu u premetu broj C-630/17, Anica Milivojević protiv Raiffeisen St. Stefan-Jagerberg-Wolsfberg eGen, u kojoj je izričito utvrdio da je takav propis države članice unije protivan čl. 56. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Posljedično takvoj odluci, prema kojoj čl. 56. Ugovora o funkcioniranju treba tumačiti na način da mu se protivi propis države članice čiji učinak je, između ostalog, da su ugovori o kreditu i na njima utemeljeni pravni poslovi sklopljeni na državnom području jedne države članice između dužnika i vjerovnika s poslovnim nastankom u drugoj državi članici, a koji ne raspolažu odobrenjem nadležnih tijela prve države članice za obavljanje djelatnosti na njezinu državnom području, ništetni od dana svojeg sklapanja čak i ako su bili sklopljeni prije stupanja na snagu navedenog propisa. Navedena interpretativna presuda djeluje prema svima, što znači da je obvezujuća za sve nacionalne sudove koji su dužni primijeniti pravno shvaćanje u postupcima koji se vode pred nacionalnim sudovima. Nastavno na citiranu odluku, Zakon o ništetnosti je ukinut te nema mjesta primjeni čl. 3. st. 1. Zakona na koju se pozivaju tužitelji.

20. Tužitelji nadalje svoj tužbeni zahtjev temelje na odredbi čl. 19.j Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine 75/09, 112/12, 143/13, 147/13, 9/15, 78/15, 102/15, 52/16, dalje: ZPK) koji propisuje da je ugovor o kreditu ništetan ako je ugovor sklopio vjerovnik, odnosno kreditni posrednik koji nema odobrenje za pružanje usluga potrošačkog kreditiranja, odnosno za posredovanje pri potrošačkom kreditiranju.

20.1. Međutim, citirana odredba je propisana tek Zakonom o izmjenama i dopunama ZPK (Narodne novine, 102/15) koji je stupio na snagu 30. rujna 2015. godine, a u prijelaznim i završnim odredbama nije predviđena njezina retroaktivna primjena na pravne poslove sklopljene prije njegovog stupanja na snagu. Stoga se odredba čl. 19.j ZPK-a ne može primijeniti na sporni ugovor zaključen 2007. godine pa nisu od značaja ni navodi tužitelja da je kredit ishoden radi adaptacije kuće, a ne radi obavljanja djelatnosti pružanja usluga u domaćinstvu (iznajmljivanje turistima).

21. Konačno, posljedica ništetnosti ugovora o kreditu sklopljenog s neovlaštenim vjerovnikom nije bila propisana niti Zakonom o bankama niti Zakonom o kreditnim

institucijama koji su bili na snazi u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora 2007. godine. Čak suprotno, odredbom čl. 28. st. 3. Zakona o deviznom poslovanju (Narodne novine 36/03, 140/05, 132/06) tuzemnim primateljima kredita bilo je izričito dozvoljeno sklapanje ugovora o kreditu sa stranim kreditnim institucijama.

21.2. Dakle, 2007. godine nije postojala potreba da se izdaju bilo kakve suglasnosti ili odobrenja HNB za sklapanje ugovora o kreditu između banke koja ima sjedište izvan područja R. Hrvatske i državljana R. Hrvatske niti je postojala potreba da se ishodi suglasnost ili odobrenje za zasnivanje založnog prava na nekretninama u vlasništvu hrvatskih državljana u R. Hrvatskoj ako je nakon sklapanja ugovora o kreditu radi dodatnog osnaženja pravnog odnosa sačinjena javnobilježnička isprava kao ovršna isprava na temelju koje se omogućuje neposredno pokretanje ovršnog postupka na založenoj nekretnini u Republici Hrvatskoj.

22. Međutim, sve da tome i nije tako i da je tuženiku zaista trebalo odobrenje za kreditiranje hrvatskih državljana, predmetni ugovori ponovno ne bi bili ništetni jer odredba čl. 322. st. 2. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05, dalje: ZOO) koji je bio na snazi u vrijeme zaključenja istih, propisuje da je ugovor valjan ako je sklapanje istog zabranjeno samo jednoj strani, a strana koja je povrijedila zakonsku zabranu snosit će odgovarajuće posljedice. Dakle, pravne posljedice nedostatka odobrenja snosio bi samo tuženik, ne i tužitelji.

23. U odnosu na ništetnost očitovanja od 1. lipnja 2007. godine ističe da isto sadrži sve što je odredbama koje uređuju zemljišnoknjižni postupak potrebno za uknjižbu hipoteke na temelju javnobilježničkog akta - točnu oznaku zemljišta glede kojeg se uknjižba traži i clausulu intabulandi odnosno izričitu izjavu Marije Dišković, tadašnje vlasnice nekretnine, da daje neopoziv pristanak da se založno pravo upiše u korist tuženika. Tužitelji su tijekom postupka, i to u fazi glavne rasprave, osporili valjanost potpisa, ali kako je to već ranije navedeno, po pozivu suda nisu obrazložili svoje navode niti su predložili odgovarajuće dokaze.

24. Slijedom svega navedenog, odlučeno je kao u toč. I. izreke presude te je tužbeni zahtjev odbijen kao neosnovan.

25. Odluka o troškovima temelji se na odredbi čl. 154. st. 1. ZPP-a prema kojoj je stranka koja u cijelosti izgubi parnicu dužna protivnoj strani naknaditi troškove izazvane vođenjem postupka. Sukladno čl. 155. ZPP-a, sud je prilikom odlučivanja o troškovima postupka odredio naknadu onih troškova koji su bili potrebni za vođenje parnice. Tuženiku je priznat trošak zastupanja po punomoćniku odvjetniku prema Tbr. 8. 1. i Tbr. 9. u vezi s Tbr. 7. toč. 1. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine 138/23, dalje: Tarifa).

26. Tuženiku je priznat trošak sastava odgovora na tužbu te obrazloženih podnesaka od 10. travnja 2019., 31. siječnja 2020. i 21. prosinca 2023. godine u visini od 500 bodova za svaku radnju (Tbr. 8.1. Tarife). Tuženiku je priznat trošak pristupa na ročišta 6. ožujka 2019., 14. svibnja 2019., 18. studenog 2019., 12. listopada 2020., 9. ožujka 2022., 15. siječnja 2024., 2. prosinca 2024. i 29. travnja 2026. godine, za svako u visini 500 bodova. Za pristup ročištu 1. srpnja 2020. godine tuženiku je priznat trošak u visini 50 bodova jer je isto odgođeno prije početka raspravljanja (Tbr. 5. Tarife). Tuženiku je tako priznata nagrada u visini 6050 bodova, što prema vrijednosti

boda iz Tbr. 54. Tarife iznosi 12.100,00 EUR. Tuženiku je priznat i pripadajući PDV u visini 25% te ukupna nagrada zastupanja po punomoćniku odvjetniku iznosi 15.125,00 EUR.

26.1. Uz trošak punomoćnika, tuženiku je priznat i trošak na ime uplaćenog predujma za sudskog tumača u iznosu od 92,90 EUR.

27. Tuženiku nije priznat trošak sastava podneska od 13. lipnja 2019. godine jer je istim samo dostavljen dokaz o uplati predujma za troškove sudskog tumača, a koji dokaz je mogao biti dostavljen i bez podneska.

U Krku, 7. listopada 2026.

Sutkinja:
Katja Bajčić

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude može se izjaviti žalba. Žalba se podnosi putem ovoga suda u tri (3) istovjetna primjerka, u roku od 15 dana od dana primitka ovjerenog prijepisa presude.

Broj zapisa: **9-3088e-469c4**

Kontrolni broj: **0e990-8a66f-a8dcd**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Crikvenici** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.